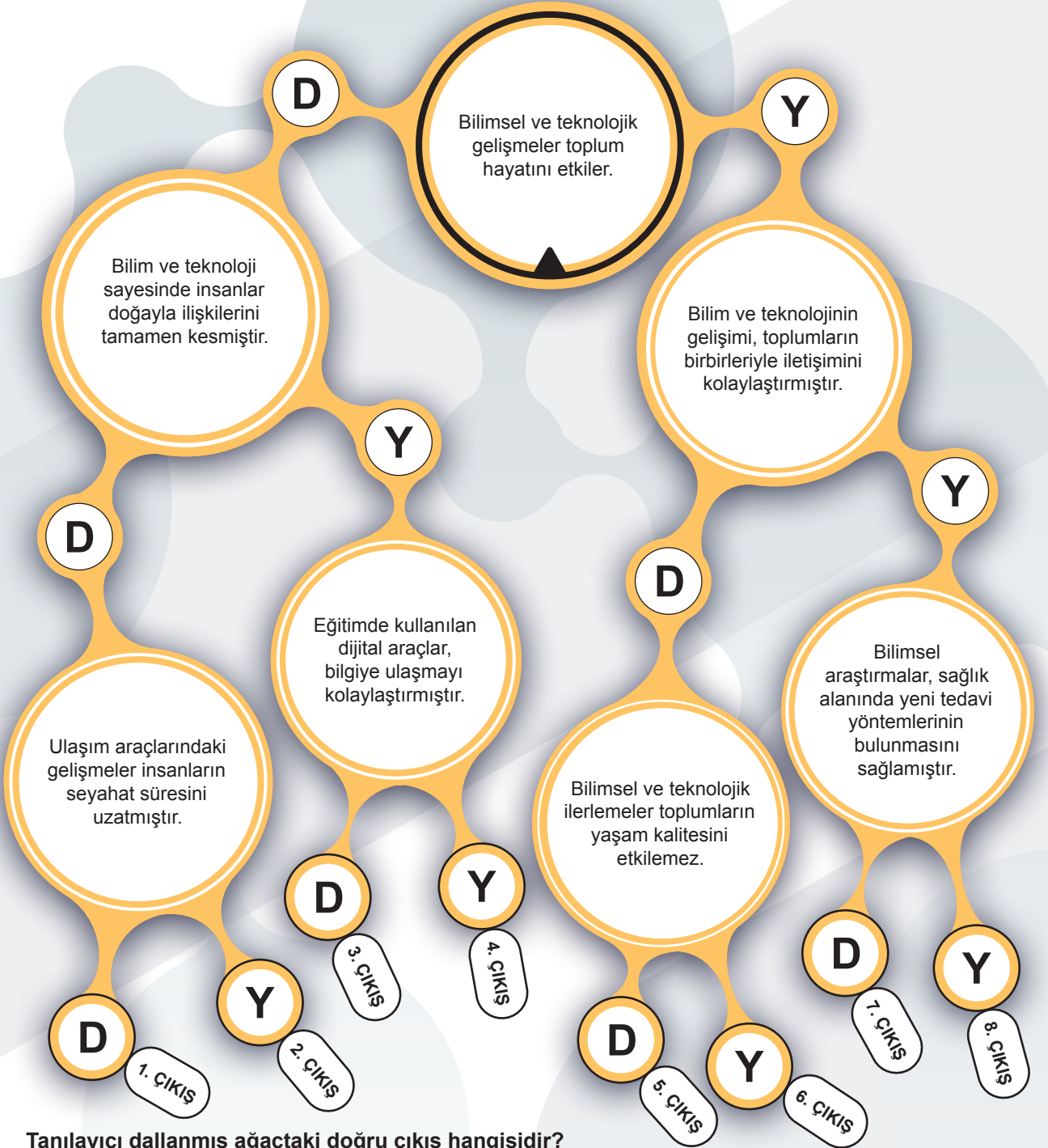

6. ÖĞRENME ALANI: NELER ÖĞRENDİK?

A. Aşağıdaki tanılayıcı dallanmış ağaç etkinliği yapınız.

Tanılayıcı dallanmış ağaçtaki doğru çıkış hangisidir?

1. Doğru çıkış 3. Çıkıştır.

Tanılayıcı dallanmış ağaçtaki yanlış ifadelerin doğrularını yazınız.

2. Cümle: Bilim ve teknoloji insanların doğayla ilişkilerini tamamen kesmez; aksine doğayı daha iyi anlamamızı, korumamızı veya daha verimli kullanmamızı sağlar.

4. Cümle: Ulaşım araçlarındaki gelişmeler insanların seyahat süresini uzatmamış, aksine kısaltmıştır.

6. Cümle: Bilimsel ve teknolojik ilerlemeler toplumların yaşam kalitesini doğrudan ve olumlu yönde etkiler.

B. Tablodaki ipuçlarından yararlanarak ifadelere karşılık gelen şifrelenmiş kelimeleri altındaki boşluklara yazınız.

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	

B 12 L 12 M
BİLİM

24 E 14 N 18 15 18 J 12
TEKNOLOJİ

24 A 21 İ 10
TARİH

1 R 14 E 18 L 18 J 12
ARKEOLOJİ

A 17 T 21 O 20 O 15 O 13 12
ANTROPOLOJİ

24 O 20 L 25 M
TOPLUM

3 O 9 R 1 F 28 1
COĞRAFYA

7 E L 22 E 7 E
FELSEFE

S 18 S 28 O 15 O 13 İ
SOSYOLOJİ

20 S 12 14 O 15 O 13 İ
PSİKOLOJİ

E 14 O 17 O 16 12
EKONOMİ

20 R 18 B 15 E 16
PROBLEM

K 1 Y 17 A 14 Ç 1
KAYNAKÇA

4 Ö 29 Ü 16
ÇÖZÜM

S 12 Y 1 S 6 T
SİYASET

10 U 14 U 14
HUKUK

22 O 22 Y 1 L B 12 L 12 M 15 E 21
SOSYAL BİLİMLER

Ç. Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. 7/C sınıfı öğrencileri, okul kantininde ortaya çıkan plastik atık problemini çözmek için bir araştırma grubu kurmuştur. Grup, öncelikle öğrencilerden ve kantin işletmecilerinden veri toplamış, ardından olası üç çözüm yolunu belirlemiştir:

Çözüm A: Ambalajlı ürünlerin satışını tamamen yasaklamak

Çözüm B: Tekrar kullanılabilir kaplar dağıtmak ve bu kapların kullanımını öğrencilere zorunlu kılmak

Çözüm C: Plastik ambalajlı ürünlerin fiyatlarını %50 artırıp geri dönüşüm kutusu sayısını artırmak

Grup, bu çözümleri "ekonomiklik, güvenilirlik ve sürdürülebilirlik" ölçütlerine göre değerlendirmeye almıştır.

7/C sınıfı öğrencileri bu önerilerden Çözüm B'yi seçmiştir. Grubun bu kararı almadan önceki araştırma sürecinde en öncelikli yapması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece kendi grup üyelerinin fikirlerine dayanarak, okul yöneticileri ile görüşmeden hemen Çözüm B'yi uygulamaya koymak
 - B) Öğrencilerin kendi tekrar kullanılabilir kaplarını sürekli kullanıp kullanmayacağını ve atık miktarını azaltıp azaltmayacağını gösteren güvenilir verileri toplamak
 - C) Çözüm C'deki fiyat artışını kimseye danışmadan hemen uygulamak ve sonuçları gözlemlemek
 - D) Kaynağı belli olmayan istatistiklere dayanarak, Çözüm A'nın çevreye duyarlı çözüm olduğuna karar vermek
2. "Büyük devletler kuran ecdadımız büyük ve geniş kapsamlı medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Mustafa Kemal Atatürk'ün verilen sözünde aşağıdaki sosyal bilim dallarından hangisinin öneminden bahsedilmiştir?

- A) Coğrafya
 - B) Ekonomi
 - C) Tarih
 - D) Sosyoloji
3. Teknolojik gelişmeler sayesinde günümüzde birçok bilimsel çalışma yapılmaktadır. Elektronik, bilgisayar teknolojileri, havacılık, uzay ve tıp araştırmaları bu çalışmalara örnek olarak verilebilir. Bilimsel çalışmalar sayesinde günlük hayattaki işlerimiz çok daha kolay yapılabilir hâle gelmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi teknolojik yeniliklerin günlük hayattaki kullanımına örnektir?

- A) Akıllı ev sistemleri
- B) Radar sistemleri
- C) Uzay araçları
- D) Nanobotlar

4. Mustafa Kemal Atatürk, Türk milletinin çağdaş uygarlıklar seviyesine ulaşmasının ancak bilim ve aklın rehberliğinde gerçekleşebileceğini vurgulamıştır. Ona göre bilim ve teknoloji, toplumların ilerlemesini sağlayan en güçlü araçlardır. Atatürk, bu anlayışını “Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir.” sözüyle açıkça ifade etmiştir. Atatürk, milletin geleceğini hurafelere, akıl ve bilim dışı düşüncelere değil, bilimsel düşünme biçimine dayandırmak gerektiğini savunmuştur. Bu nedenle her alanda araştırma, sorgulama ve deney yapma yöntemlerinin benimsenmesini istemiştir. Atatürk’e göre bilimsel düşünce yalnızca teknik alanlarda değil, toplumsal yaşamın her alanında yol gösterici olmalıdır.

Bu metinde anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların geleneklerine sıkı sıkıya bağlı kalmaları gerekir.
B) Toplumun ilerlemesi için bilimden çok sanata önem verilmelidir.
C) **Bilim ve akıl, bireylerin ve toplumların gelişiminde en güvenilir yol göstericilerdir.**
D) Bilimsel düşünce yalnızca laboratuvarlarda yapılacak deneylerle sınırlıdır.
5. **Bir toplumsal problemin çözümüne yönelik geliştirilen önerilerin bilimsel ve etik bir şekilde değerlendirilmesi istenirken, aşağıdaki ölçütlerden hangisi uzun vadede çevreye ve topluma duyarlı olma amacını en iyi yansıtır?**
- A) Ekonomiklik
B) Güvenilirlik
C) Verimlilik
D) **Sürdürülebilirlik**

Ç. Aşağıda verilen metni okuyarak soruları cevaplayınız.

Tarihi çok eski dönemlere dayanan Kastamonu, Karadeniz’in batısında genel olarak dağlık bir alan üzerine kurulmuştur. Şehir adını Etnografya Müzesinde de kalıntıları sergilenen, MÖ 2000 ila 1300 yılları arasında bölgede hüküm süren Gaslardan almıştır. Bir süre Bizans egemenliğinde kaldıktan sonra Türklerin yaşadığı bir yer hâline gelmiştir. Millî Mücadele’de gösterdiği büyük kahramanlık ile adını tüm dünyaya duyuran Kastamonu, 2018 yılında da Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edilmiştir.

Sıcakkanlı, güler yüzlü ve birbirine sıkı sıkıya bağlı olan Kastamonu halkı inanç ve kültürümüzü de gelecek kuşaklara taşımaktadır. Günümüzde halk arasında kullanılan bazı kelimelerin Kaşgarlı Mahmud’un ilk Türkçe sözlük olan eseri Divanı-ı Lügat-it Türk’te geçtiği tespit edilmiştir.

Genel olarak tarım ve hayvancılığın yapıldığı şehirde ormancılık ve balıkçılık da önemli birer geçim kaynağıdır. Yaylacılık faaliyetleri, doğal güzellikleri; kış, inanç ve kültür turizmi ile ön plana çıkan Kastamonu; Türkiye’nin gizli kalmış hazinelerinden biridir.

1. Okuduğunuz metinde hangi sosyal bilim dallarına ait içerik bulunmaktadır? Yazınız.

- **Tarih: Kastamonu’nun Gaslar, Bizans ve Türk egemenliği dönemleri; Millî Mücadele’deki rolü; 2018’de Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edilmesi.**
- **Coğrafya: Karadeniz’in batısında yer alması, dağlık yapısı, doğal güzellikleri, yaylacılık faaliyetleri.**
- **Sosyoloji: Kastamonu halkının sıcakkanlı, güler yüzlü ve birbirine bağlı olması; kültür ve inanç taşıyıcılığı.**
- **Ekonomi: Tarım, hayvancılık, ormancılık, balıkçılık ve turizm faaliyetleri.**
- **Dil Bilimi (Filoloji): Halk arasında kullanılan bazı kelimelerin Divânü Lügati’t-Türk’te yer alması.**

2. Bir araştırma sonunda yararlanılan kaynakların kaynakçada belirtilmemesi hâlinde hangi sorunlar ortaya çıkabilir? Yazınız.

- **Bilgilerin güvenilirliği sorgulanır.**
- **Bilimsel etik ihlali (intihal) ortaya çıkar.**
- **Araştırmanın akademik değeri azalır.**
- **Okuyucular bilgilerin doğruluğunu kontrol edemez.**
- **Araştırmacı, emeğe saygısızlık yapmış olur.**